

Füsti fecske szubpopuláció költésbiológiájának elemzése és a lakosság fecskevédelemmel kapcsolatos ismereteinek felmérése

Pálfi Zsófia

Természetvédelmi mérnök MSc, levelező tagozat

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Belső konzulens: Dr. Kondorosy Előd, tanszékegyetemes

Külső konzulens: Pintér András, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

A füsti fecske (*Hirundo rustica*) állományában mérsékelt csökkenés tapasztalható. Ez a fecskefaj kifejezetten emberi létesítményeken fészkel, így teljes mértékben ki van téve az antropogén hatásoknak. A kutatásom során kitűzött célok a következők voltak: megismerni az otthonom melléképületein fészkelő füsti fecske állomány költési sikerességét, és a magyar emberek fecskékhez fűződő hozzáállását és ismereteit. A vizsgálatokat a mobiltelefonom kamerája segítségével végeztem, 10-15 másodperces videófelvételeket készítettem a fészkek beltartalmáról, amelyeket elemezve feljegyzéseket készítettem róla, hogy az adott dátumon, adott fészkekben hány tojás illetőleg fióka volt. Ezt a tevékenységet 2020 és 2023 közti nyarakon végeztem, majd egyenként kiértékeltem az adatokat és összehasonlítottam őket. A költésbiológiai vizsgálatok eredményei alapján a szárazabb, melegebb 2021-es és 2022-es év költései voltak a legsikeresebbek. A fészkekrakást a csapadék mennyisége nem befolyásolta, a legtöbb új fészkek 2023-ban épült, mivel az előző télen házi verebek (*Passer domesticus*) húzódtak be az istállóba és leamortizálták a fecskefészkek egy részét. 2020-ban és 2023-ban nagyobb mértékű volt a mortalitás, az elhullott, és a fészkeket idő előtt elhagyó fiókákban kullancslégy fajt fedeztem fel, emellett az időjárás megnehezítette a költőpárok számára a fészkek aljak etetését. Önmagában tekintve költés szempontjából mind a négy év sikeresnek bizonyult. A 311 kérdőív kiértékelését követően az a fő tendencia, hogy az emberek toleránsak a fecskékkel szemben. 106 személynél fészkel füsti- vagy molnárfecske. Az űrlapok kiértékelése során kiderült, hogy az emberek fajismerete nem minden esetben helytálló, a füsti fecske, mint egyfajta gyűjtőnév jelen van a köztudatban, sokan keverik a molnárfecskével. A gazdasági állatok jelenléte vagy hiánya nem

minden esetben függ össze azzal, hogy az adott háznál költenek-e fecskék vagy sem. A madarak védettségével a kitöltők nagy hányada tisztában van, az eszmei értékkel viszont már kevésbé, ám a fecskékkel szembeni toleranciájukat nem ezen információk alapozzák meg. Szinte mindenki hasznosnak tartja a fecskefajokat, megtelepedésük ellen nem lépnek fel, egyesek igyekeznek elősegíteni azt. A veréb fajok ezzel szemben már kisebb népszerűségnek örvendenek, az emberek a fecskéket tartják értékesebbnek, hasznosabbnak. Abban azonban a túlnyomó többség egyetért, hogy sajnós a fecskefajok állományai egyre inkább megfogyatkoztak az utóbbi időszakban.